

ทิพย์สุดา ถาวรธรรม
ผู้ช่วยเลขาธิการอาวุโส
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)
E-mail: sgoffice@sec.or.th

ประจำวันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน 2554

ตลาดทุนไทยเพื่อคนไทยทุกคน

ใน 5 ปีที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ดำเนินนโยบายเปิดเสรีมากขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่ประกาศว่าจะให้เลิกบังคับอัตราค่าธรรมเนียมขั้นต่ำที่ลูกค้าต้องจ่ายและเลิกจำกัดจำนวนโบรกเกอร์ในปี 2555 เปิดให้มีสินค้าใหม่ๆ เปิดให้คนไทยไปลงทุนนอกประเทศได้ และต่อไปจะให้นำหลักทรัพย์ต่างประเทศมาซื้อขายในประเทศได้ จุดมุ่งหมายคือต้องการให้ผู้ลงทุนมีทางเลือก และกระตุ้นให้ธุรกิจหลักทรัพย์เร่งปรับตัวรองรับการแข่งขันในโลกที่จะทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ

หลังจากประกาศนโยบายเปิดเสรีได้ไม่นาน ก็เกิดวิกฤตการณ์ใหญ่ในตลาดการเงินโลก ตลาดไทยก็ได้รับผลกระทบทางอ้อมไปด้วย ประเทศใหญ่ๆ ได้บทเรียนจากวิกฤต ต่างพากันแก้ไขกฎหมายเพื่อกำกับดูแลเข้มงวดขึ้น คนก็เริ่มตั้งคำถามว่า ที่เรามีทิศทางเปิดเสรีนั้น คิดดีแล้วหรือ ไม่สวนกระแสชาวโลกหรือ

ก่อนอื่นต้องบอกว่า คำว่าเปิดเสรีนั้นมีความหมายกว้าง เพราะการกำกับนั้นมีจุดมุ่งหมายได้หลายอย่าง อาจจะเป็นกำกับเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุนและระบบการเงินก็ได้ (เช่นกำหนดมาตรฐานหลักทรัพย์ที่จะขายประชาชน หรือมาตรฐานโบรกเกอร์) หรือกำกับเพื่อปกป้องธุรกิจหลักทรัพย์ก็ได้ (เช่นจำกัดจำนวนใบอนุญาต กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขั้นต่ำ)

ที่สำคัญต้องไม่ลืมว่า ตลาดทุนมีขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการการระดมทุนของภาคธุรกิจและความต้องการลงทุนของผู้ออม ไม่ใช่เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์โดยตัวของมันเอง แต่ขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับว่าความเข้มแข็งของธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตลาดทุนทำหน้าที่ได้ดี คำถามที่ควรถามจึงไม่ใช่แค่ว่าจะเดินหน้าเปิดเสรีหรือไม่ แต่ควรถามว่า จะเอื้ออำนวยให้เกิดความสะดวกในการระดมทุนและการลงทุนอย่างไร จะคุ้มครองผู้ลงทุนและระบบอย่างไร จะสร้างความเข้มแข็งให้ธุรกิจหลักทรัพย์ด้วยวิธีไหน

แนวทางที่ ก.ล.ต. เห็นว่าเหมาะสม เป็นส่วนผสมของการเปิดเสรีบางเรื่อง เข้มงวดบางเรื่อง และให้ความรู้ประชาชนมากขึ้นไปพร้อมๆกัน

ทางการควรเร่งขจัดกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคในการระดมทุน ไม่เพียงสำหรับรองรับกิจการในประเทศและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างศักยภาพให้ประเทศเท่านั้น แต่ควรตั้งเป้าเลยไปถึง

กิจการชั้นนำในกลุ่มประเทศอินโดจีนด้วย เพื่อให้ประเทศไทยมีโอกาสมีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาค

บริษัทหลักทรัพย์ควรมีอิสระมากขึ้นในการเสนอสินค้าและบริการ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ สกุลเงิน และช่องทางการเข้าถึงลูกค้า เพื่อช่วยให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้มากขึ้น เป็นการช่วยที่แตกต่างจากการกีดกันไม่ให้ผู้เล่นรายใหม่หรือต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจ (อย่างหลังนี้เป็นการจำกัดทางเลือกของประชาชน และลดแรงจูงใจให้ธุรกิจพัฒนาตนเอง)

ส่วนเรื่องที่ต้องเข้มข้น คือเข้มงวดกับตัวกลางและผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหลายในระบบ ในเมื่อจะให้ ก.ล.ต. ลดการใช้ดุลพินิจในการถ่วงดุลสินค้าน้ำที่ขายประชาชน ก็ต้องมีกลไกอื่นมาทดแทนเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน ที่ปรึกษาการเงิน ผู้จัดการกองทุน และโบรกเกอร์ต้องรับผิดชอบมากขึ้นในการตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ให้ดีกว่าตัดสินใจลงทุนหรือแนะนำลูกค้า บริษัทหลักทรัพย์ก็ต้องมีระบบบริหารความเสี่ยงที่ดี และมีเงินกองทุนเพียงพอเพื่อพลาดพลัง เพราะตลาดการเงินที่เชื่อมโยงกันทั่วโลกย่อมหลีกเลี่ยงผลกระทบจากภายนอกได้ยาก

จะเห็นว่าการกำหนดให้ตัวกลางและผู้ประกอบวิชาชีพมีความรับผิดชอบและมาตรฐานสูงขึ้น ไม่ได้ขัดกับแนวทางส่งเสริมการแข่งขันและเพิ่มทางเลือกให้ผู้ลงทุนแต่อย่างใด

ปัญหาอีกเรื่องหนึ่งคือ ประชาชนส่วนมากยังไม่รู้จักจัดการการเงินของตัวเอง และยังไม่เห็นความสำคัญของการลงทุนเพื่อรองรับวัยเกษียณ ซึ่งหากคำนึงถึงว่าประเทศไทยกำลังเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ก็จะกลายเป็นปัญหาสังคมและเป็นภาระต่อรัฐในระยะยาว นอกจากนี้ การที่ประชาชนขาดความเข้าใจเรื่องการเงิน ก็ยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนด้วย ก.ล.ต. จึงเริ่มเน้นการให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชน ควบคู่ไปกับการเปิดเสรีที่ได้กล่าวมาข้างต้น